

Parlamentul
Republicii Moldova

Vl. B. nr. 03/02-15

08. 02. 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative.

Anexă:

- 1. Proiectul de lege – 1 filă;*
- 2. Nota informativă – 4 file.*

Vladimir BOLEA

Deputat

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	37
"09"	02 2022
Ora	

LEGE
privind modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.68 -76/147) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4:

a) în alineatul (6), textul „90 de zile” se substituie cu textul „120 de zile”.

b) se completează cu alin.(8) cu următorul conținut:

„(8) Persoanele înregistrate cu statut de șomer pot exercita activități necalificate cu caracter ocazional în condițiile prevăzute de prezenta lege, fără a fi scoase din evidență.”

2. La articolul 7 textul „Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual, încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale” se exclude;

3. La articolul 8 textul „Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală conform actelor normative în vigoare” se exclude;

4. La articolul 9 se textul „pentru o zi de lucru (8 ore)” se exclude.

Art. II. – În Articolul 15 la litera c) din Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, după textul „(de fermier)” se introduce textul „și zilierii care exercită activități necalificate cu caracter ocazional”.

Art. III. – În Articolul 21 la alineatul (1¹) din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.295–308, art.448), cu modificările și completările ulterioare, după textul „până la 3 luni,” se introduce textul „precum și cei pe perioada exercitării în calitate de zilier a activităților necalificate cu caracter ocazional,” și în continuare după text.

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului proiectului

Vladimir BOLEA

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Imperfecțiunea cadrului legal privind angajarea de muncitori necalificați pentru muncile agricole sezoniere și/sau ocazionale a determinat înaintarea prezentului proiect de lege.

Agricultura continuă să joace un rol important în economia Republicii Moldova, având o pondere de aproape 12% în PIB, iar oportunitățile de dezvoltare a sectorul agricol spre unul de valoare înaltă creează o continuă cerere de forță de muncă, atât calificată, cât și necalificată. Această cerere însă, rămâne neacoperită, astfel lipsa forței de muncă, inclusiv a celei sezoniere și ziliere, rămâne o constrângere majoră pentru sporirea competitivității sectorului agricol în întregime.

Printre cauzele care generează acest deficit al forței de muncă în sectorul agricol și care face criza de forță de muncă tot mai acută sunt:

- scăderea de la an la an a numărului de persoane apte și disponibile pentru lucrări agricole;
- îmbătrânirea populației;
- migrarea din zonele rurale în cele urbane ori în străinătate;
- salariile necompetitive;
- migrarea persoanelor apte de muncă în alte sectoare ale economiei
- implicarea slabă a tinerilor în activități agricole.

Nivelul foarte mare de migrație a fost generat și de numărul mare al populației din spațiul rural, raportat la capacitatea și oportunitatea de a-și asigura venituri decente, iar amploarea acestui fenomen a devenit atât de accentuată, încât a devenit cea mai importantă problemă a țării, care se răsfrânge asupra tuturor indicatorilor economici și sociali.

Așa cum în spațiul rural locuiește peste jumătate din populația țării, în agricultură fiind antrenate peste 36 % din populația activă ocupată în câmpul muncii, constatăm că producătorii agricoli necesită un număr din ce în ce mai mare de forță de muncă necalificată.

Problema forței de muncă ziliere în agricultură tinde spre acutizare, în pofida faptului că prin adoptarea Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri s-a încercat încadrarea într-un cadru legal și reglementat a lucrătorilor zilieri, munca cărora rămâne a fi una foarte solicitată, indiferent de sezon.

În pofida aprobării legii sus-menționate, șirul dificultăților cu care continuă să se confrunte sectorul agricol la capitolul forței de muncă, cuprinde atât lipsa acesteia, cât și calitatea ei. În cea mai mare parte aceste probleme sunt rezultatul exodului masiv de forță de muncă, care s-a realizat cu precădere din zonele rurale ale Republicii Moldova. E foarte probabil că acest exod nu ar fi fost atât de pronunțat, dacă ocuparea forței de muncă în agricultură ar fi avut un caracter constant, iar nivelul de venituri (salarizare) în agricultură ar fi permis un nivel de trai decent pentru cei care o practică.

O altă problemă în special legată de munca sezonieră și sau zilieră, este fluctuația mare a sezonierilor și/sau zilierilor de la an la an. Astfel, chiar dacă pe parcursul unui sezon lucrătorii au fost instruiți referitor la anumite operațiuni manuale, nu este neapărat că aceiași lucrători vor fi disponibili și în anii următori, impactul negativ al acesteia resimțindu-se atât asupra calității, cât și asupra productivității muncii.

În aceste condiții, a devenit necesară îmbunătățirea și ajustarea politicilor în domeniul reglementării muncii prestate de zilieri în agricultură.

Dat fiind evoluția sectorului agricol pe parcursul ultimilor 2 ani de implementare a legii, prin proiectul nominalizat se urmărește soluționarea unor probleme, precum:

- facilitarea accesului producătorilor agricoli la forța de muncă zilieră;
- accesul zilierilor la muncă;
- crearea unor stimulente fiscale și sociale, care să facă munca în agricultură mai atractivă;
- crearea oportunităților de angajare oficială pentru zilieri, de a obține venituri suplimentare pentru ași întreține familiile, astfel fiind motivați să nu plece la muncă peste hotare.

Totodată, de la intrarea în vigoare a Legii nr.22/2018 nu s-au realizat progrese care să demonstreze că legea în cauză a soluționat problema muncii zilierilor, iar fără o intervenție în direcția elaborării și aprobării completărilor propuse problema se va acutiza.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu-și propune armonizarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În Legea nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (art.4, art.7, art.8, art.9) se propune:

- extinderea termenului pentru care zilierii pot exercita activități pentru același beneficiar de la 90 de zile la 120 de zile;
- acordarea dreptului persoanelor înregistrate cu statut de șomer de a exercita activități necalificate cu caracter ocazional, fără ca acestea să fie scoase din evidență;
- excluderea obligației zilierului de a se încadra în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual, încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale;
- excluderea obligației zilierului de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;
- eliminarea termenului de o zi de lucru (8 ore) la stabilirea cuantumului remunerației orare.

Mai mult decât atât, se propune modificarea **Codului fiscal (art. 15)**, în partea ce ține de determinarea cotelor de impozit pentru zilieri, fiind propusă ca pentru aceștia cota să constituie 7% din venitul impozabil, așa cum este prevăzută la moment și pentru gospodăriile țărănești (de fermier). Necesitatea reducerii cotei de impozitare pentru zilieri este condiționată pe de o parte – de cuantumul și așa mic al remunerației achitate zilierului la sfârșitul muncii lui și pe de altă parte – de oferirea de stimulente fiscale producătorilor agricoli, beneficiari ai muncii zilierilor, ceea ce i-ar încuraja să angajeze oficial zilieri, dar și ar contribui la reducerea costurilor directe de producere suportate de aceștia.

De asemenea, se propune modificarea **Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (art. 21)** în vederea optării pentru păstrarea statutului de șomer a persoanei luate la evidență în acest sens, dar care reușește totodată să fie „angajată” în calitate de zilier.

Așa cum munca desfășurată de zilier este una ocazională, cu caracter sporadic, ad-hoc, considerăm ca această modificare ar încuraja persoanele apte de muncă să fie angajate ca zilieri, fără a avea frica de a pierde dreptul de ajutor de șomaj.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative în vigoare, care se află în conexiune, iar modificările propuse sunt în scopul susținerii micului business din agricultură.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi avizat de către următoarele instituții publice:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție;
- Serviciul Fiscal de Stat;
- Casa Națională de Asigurări Sociale.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează să parcurgă expertiza anticorupție. După recepționarea raportului de expertiză anticorupție, informația privind rezultatele acesteia va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege vizat.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Întrucât proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, acesta nu va fi expediat Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de lege cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege vizat.

Vladimir BOLEA

Deputat